

**FANNI O’QITISHDA ZAMONAVIY AXBOROT VA PEDAGOGIK
TEXNOLOGIYALARI BO’YICHA TAVSIYALAR**

Nilufar Toxirova G’ayratjon qizi

*Farg’ona Politexnika instituti Tikuv buyumlari
texnologiyasi va konstruktisiyasini ishlash yo’nalish
magistranti*

Annotatsiya: Mazkur maqola,Fanni o’qitishda zamonaviy axborot va pedagogik texnologiyalari bo’yicha tavsiyalar haqida bo’lib umumiyl tushunchalar va metodik tavsiyalar keltirilgan.

Kalit so’zlar: muammoli, reperaduktiv usullar,aqliy ko’nikmalar, konstruktiv qo’shimchalar.

Pedagogik jarayonni rejorashtirishda quyidagi usullardan foydalaniadi: o’qitish mazmunining qo’yilgan vazifalarni eng muafaqqiyatli hal qilishni ta’minlaydigan o’ziga xos variantini tanlash,o’qitishning qo’yilgan vazifalarini belgilangan vaqt ichida mavafaqqiyatli xal qilishni ta’minlaydigan usul va uslublarini tanlash, shu jumladan o’quvchilarga tabaqali yondoshishni ta’minlaydigan tashkiliy shakllarini tanlash. Ta’lim mazmuni ishlab chiqilgan nazariyasida quyidagi qoidalar talqin qilingan: ta’limning mazmunini umumiyl, politexnik va kasbkorlik komponentlarining birligini aks ettirishi kerak.

Ta’lim mazmunida muammoli o’qitishni joriy etish o’quv jarayonini tabaqlashtirish va individuallashtirish yo’llarini izlash hisobiga amalga oshiriladi.O’quv jarayonida bilimlarni o’zlashtirish, ularni qayta ishlash, qo’llash (muammoli, reperaduktiv) usullarni o’rganib tashkil etiladigan o’z-o’zini boshqaradigan faollikni tashkil etish lozim.Ta’limni hamma bosqichlarida talabalarda o’qitishning ichki motivlarini qo’zg’otish va rivojlantirish, ularningoldiga tegishli maqsadlarni qo’yish, kelgusidagi faoliyatlarni rejorashtirishga rag’batlantirish, aqliy ko’nikmalarini shakllantirishni ta’minalash, ta’lim-tarbiya jarayonida nazorat va o’zini-o’zi boshqarish orqali talabalarning bilimini shakllantirish tavsiya etiladi.

“Tikuv buyumlarini loyihalsh asoslari” faninig mazmuni va o’quv rejasidagi boshqa, fanlar bilan bo’gliqligi, yuqori sifatlari, tikuvchilik buyumlari ishlab chiqarishda tikuvchilik sanoatini rivojlantirishni asosiy yo’nalishlari, bozor iqtisodiyoti va milliy hunarmandlikka uzviy bog’lanib ketadi.

t/r	Bo'lim mavzularning nomi	va	Jami ajratil- gan soat	nazariy	amally
1.	2.	3.	4.	5.	
1.	Kirish. Tikuv buyumlarni loyihalashva modellashtirish fanida uchraydigan atamalar	2	2		
2.	Kiyimlarni konstruksiyalashga doir dastlabki ma'lumotlar.kiyim haqida to'g'risida ma'lumot.	2	2		
3.	Kiyimni loyihalashda odam qomatini roli	2	2		
4.	Gavdadan o'lchov olish				

“Tikuv buyumlarini loyihalash asoslari” fani keng assortimentgagi tikuvchilik mahsulotlarini loyihalash uchun ishlatiladigan, o'lchov birliklari qo'shimchalarini va loyihalash usullari asosida hosil qilinadi. Kiyim bo'laklarini loyihalash yo'llari ko'rsatiladi. Kiyim bo'laklarini loyihalashda ishlatiladigan me'yiriy hujjat va DST larni ishlatilishi. Kiyim bo'laklarini loyihalash. Kiyimlarni loyihalashda gavdadan o'lchov olish, konstruktiv qo'shimchalar qo'shish va loyihalash usullari haqida o'rgatadi. Kiyimlarni loyihalash uchun gavdadan o'lchov olish qo'shimchalar qo'shish va tanlangan loyihalash usullari asosida hisob- kitob ishlari ko'rsatib beriladi.Qilingan hisob- kitob ishlari asosida esa kiyimning konstruksiya chizmasi chiziladi.Chizma asosida andozalar tayyorlash.

O'quvchilarda hosil bo'ladigan ko'nikmalar:

-Hozirgi kunda bozor iqtisodiyoti talablari, tadbirkorlikka ahmiyat , tikuv ishlab chiqarishni rivojlantirish uchun berilayotgan bilimlar asosida o'quvchi quyidagi ko'nikmalarga ega bo'lishi kerak. Kiyimlarni loyihalashni bilish.. Kompyuter tizimini ishga tushirish. Axborotlarga ishlov berishni yangi usullaridan foydalanish.

-Kiyimlar klafifikatsiyasi va kiyimlar oldiga qo'yilgan talablarni bilishi.

-Kiyimlarni loyihalash uchun me'yoriy hujatlarni o'qiy ola bilish va u asosda ishlashni tashkil qilish.

-Kiyimni loyihalash uchun gavdadan o'lchov olishni bilish.

-Kiyimni loyihalash uchun qo'shimchalarni to'g'ri tanlay olish.

- Konstruksiyalash usullarini yaxshi bilish.
- Loyihalash uchun hisob- kitob ishlari bajarish.
- Hisob- kitob ishlari asosida kiyimni konsrtuksiya chizmasini chizish.
- Chizmadan foydalanib andozalar tayyorlash.
- Kiyimning asos chizmasi asosida modellashtirish ishlarni olib borish.

Men berilgan “Yengil sanoat mahsulotlarini loyihalash asoslari ” fanining “Bolalar kiyimini loyihalsh” bo’limi mavzularini pedagogik texnologiyalar asosida o’qitish uslubiyoti mavzusidagi ishimni bajarish davomida bolalar kiyimini loyihalsh haqida to’liq ma’lumotga ega bo’ldim va bilimlarimni yanada mustahkamladim.

Foydanilgan adabiyotlar ro'yxati.

1. Azizzxo’jayeva N. N. “Pedagogik texnologiyalar va pedagogic mahorat”, -T, TDPU, 2004 yil
2. Gaipova, N.S. Ismatullayeva M.Z. “tikuvchilik texnologiyasi asoslari” Toshkent, 2006 yil.
3. Hasanboyeva,G. K. Chursina V. A. “Kostyum tarixi”, T, “O’zbekiston”, 2002 yil
4. Hasanboyeva,G. K Karimova O. I. “Kiyim modelini ishslash va konstruksiyalash”, Toshkent, “O’qituvchi” 1990 yil
5. Hodiyev,B. Yu. Abdullayev,O. M. I. Inomov va G. A. Abdullayevalar “Yangi pedagogic texnologiyalar” Toshkent 2007 yil
6. Jabborova M.Sh. “Tikuvchilik texnologiyasi”, Toshkent, 2001 yil
7. Malseva .P.P “Tikuvchilik gazlamashunosligi”, Toshkent, 2001
8. Olimova.Q va boshqalar “Kasb ta’lim uslubiyoti”, Toshkent, “Iqtisod moliya” 2006 yil.